

Aksiyadorlik jamiyatlari faoliyati
samaradorligini oshirish va korporativ
boshqaruv tizimini takomillashtirish
bo'yicha komissiya Majlisining 2015 yil
31 dekabrda 9-son bayonnomasi bilan
tasdiqlangan

KORPORATIV BOSHQARUV KODEKSI

I. UMUMIY QOIDALAR

1. Ushbu Boshqaruv Kodeksi (keyingi o'rinlarda Kodeks) aktsiyadorlik jamiyatlarining ixtiyoriy ravishda amal qilishlari va biznesni halol va oshkora olib borishga sodiqliklarini ko'rsatuvchi tavsiyalarni o'z ichiga oladi.

2. Kodeks O'zbekiston Respublikasining qonunlariga va korporativ boshqaruvning xalqaro tamoyillariga asoslanadi.

3. Ushbu Kodeksning maqsadlari uchun korporativ boshqaruv deganda ushbu shaxslarning manfaatlarining muvozanatiga erishish uchun aktsiyadorlik jamiyatining ijro etuvchi organi (keyingi o'rinlarda - OAJ), uning kuzatuv kengashi, aktsiyadorlar, mehnat jamoasi vakillari va boshqa manfaatdor tomonlar, shu jumladan kreditorlar o'rtasidagi munosabatlar tizimi tushuniladi. AK faoliyatini samarali tashkil etish, ishlab chiqarish korxonalarini modernizatsiya qilish, texnik va texnologik qayta jihozlash, raqobatdosh mahsulotlar ishlab chiqarish tashqi bozorga va uning eksport.

4. Kodeks AJ boshqaruv organlari ishini samarali tashkil etish bo'yicha asosiy yo'nalishlarga oid tavsiyalar to'plamidir.

5. Kodeks samarali boshqaruvning asosiy printsiplari, jumladan hisobdorlik, oshkoralik, ishonchlilik, yuqori axloqiy-axloqiy tamoyillarga rioya qilish va uzoq muddatli istiqbolda AOning barqaror rivojlanishini ta'minlashga yo'naltirilgan holda ishlab chiqilgan.

6. Kodeks tavsiyalariga rioya qilish majburiyatini qabul qilish to'g'risidagi qaror aktsiyadorlarning umumiy yig'ilishi oddiy ko'pchilik ovoz bilan qabul qilinadi.

7. AO ushbu Kodeks tavsiyalarini ishlab chiqarishning o'ziga xos xususiyatlari va faoliyatning xususiyatlarini hisobga olgan holda amalga oshirish uchun ichki korporativ harakatlarni amalga oshirishi mumkin.

8. Kodeks tavsiyalariga rioya qilish majburiyati va uning bajarilishi to'g'risida ma'lumot ommaviy axborot vositalarida, shu jumladan Internet tarmog'ida AKning korporativ veb-saytida (keyingi o'rinlarda - OAJ veb-sayti) va fond birjasi veb-saytida, shuningdek boshqa manbalarda taqdim etiladi. ma'lumotlarni oshkor qilish uchun qonunchilik.

9. Kodeks tavsiyalarini tayyorlash, amalga oshirish va ularning bajarilishini monitoring qilish bo'yicha tavsiya etilgan harakatlar ketma-ketligi 1-ilovada keltirilgan.

10. AO Kodeks tavsiyalariga rioya qilish majburiyati to'g'risidagi ma'lumotni 2-ilovaga muvofiq shaklda xabarni chop etish orqali ochib beradi.

11. Agar ushbu Kodeksning ba'zi tavsiyalariga rioya qilishning iloji bo'lmasa, AJ «comply or explain» («kuzatish yoki tushuntirish») xalqaro tamoyiliga amal qilgan holda o'z sabablarini batafsil ochib beradi.

II. TRANSPARENSIYANI MUHOFAZA QILISH

12. AJ faoliyatining shaffofligini ta'minlash:

Ma'lumotni maxfiy ma'lumotlar, tijorat siri va aktsiyalar bahosidagi o'zgarishlarga ta'sir etuvchi ma'lumotlar deb tasniflashning aniq mezonlarini aniqlang;

majburiy ravishda oshkor etilishi shart bo'lgan ma'lumotni OAJ veb-saytida va qonunda nazarda tutilgan boshqa manbalarda, aksiyadorlar va boshqa manfaatdor tomonlar, shu jumladan chet el investorlari uchun qulay bo'lgan ingliz, rus va boshqa tillarga tarjima qilish bilan nashr etishni ta'minlash;

aktsiyadorlarning umumiy yig'ilishida ijroiya organiga to'lanadigan haq va kompensatsiya miqdorini e'lon qilish;

AJ veb-saytida ijroiya organi va uning faoliyatini baholash, aktsionerlik kapitalining tarkibi (ulushi 20 foizdan ortiq bo'lgan aktsiyadorlar) to'g'risidagi ma'lumotlarni e'lon qilish;

Taklif etilayotgan sof foydani taqsimlash asosini, dividendlar miqdorini e'lon qiling, ularning AO tomonidan qabul qilingan dividend siyosatiga muvofiqligini baholang, shuningdek kerak bo'lganda, sof foydaning ma'lum qismini AOning rivojlanish ehtiyojlariga ajratish doirasini tushuntiring va asoslang;

Aktsiyadorlar iltimosiga binoan aktsiyadorlik jamiyati to'g'risida (maxfiy ma'lumotlar, tijorat sirlari bundan mustasno) aktsiyadorlar va investorlar uchun zarur bo'lgan boshqa ma'lumotlarni taqdim etish.

13. Jamiyatning kuzatuv kengashi o'z faoliyatining shaffofligini ta'minlash maqsadida "Axborot siyosati to'g'risidagi nizomni" tasdiqlaydi, unda quyidagilar mavjud:

AO ommaviy axborotni oshkor etishning maqsadlari va tamoyillari;

saytda e'lon qilinishi shart bo'lgan ma'lumotlar ro'yxati, ularni oshkor qilish vaqti va tartibi, shu jumladan oshkor etilishi kerak bo'lgan axborot kanallari va oshkor qilish shakllari;

ijro etuvchi organning oshkor etilishi lozim bo'lgan aktsiyadorlik jamiyati to'g'risidagi ma'lumotlarni oshkor qilish majburiyatlari;

boshqaruv organlari a'zolari, mansabdor shaxslar, AJ xodimlari, aktsiyadorlar va

investorlar, boshqa manfaatdor tomonlar, shuningdek ommaviy axborot vositalari vakillari bilan ma'lumot almashish tartibi;

aktsiyadorlik jamiyatining axborot siyosatiga rioya etilishini ta'minlash choralari.

14. Axborot siyosati to'g'risidagi nizom aktsiyadorlik jamiyatining rahbariyati, nazorat organlari va uning xodimlari tomonidan bajarilishi shart.

III. SAMARALI ICHKI NAZORAT MEXANIZMLARINI AMALGA OSHIRISH

15. AJning samarali ichki nazorat mexanizmlarini joriy etish maqsadida:

kuzatuv kengashi to'g'risidagi Nizomda uning tarkibiga mustaqil a'zolari kiritish talablarini aks ettiradi;

kuzatuv Kengashiga xayriya (homiylilik) yoki beg'araz yordam to'g'risida faqat aksiyadorlar umumiy yig'ilishi va qonun hujjatlarida belgilangan chegaralar doirasida, barcha aksiyadorlar uchun bu haqdagi ma'lumotlarni oshkor qilgan holda, berish (olish) va qaror qabul qilish tartibi, shartlarini belgilash huquqi topshiriladi;

aktsiyadorlar umumiy yig'ilishining qaroriga binoan mustaqil professional maslahat tashkilotlarini jalb etgan holda, biznes-jarayonlar va loyihalarning AJni rivojlantirish maqsadlariga muvofiqligini yillik tahlil qiladi;

AJ ichki nazorat tizimini tashkil etishning asosiy maqsadi barcha aksiyadorlarning, shu jumladan ozchiliklarning huquqlari va qonuniy manfaatlarini himoya qilishni ta'minlashdir;

aktsiyadorlarning umumiy yig'ilishi tomonidan AJning joriy xo'jalik faoliyati bilan bog'liq bitimlarni belgilash masalasi ijro etuvchi organ tomonidan affillangan shaxslar bilan tuzilgan bitimlar va yirik bitimlar mustaqil ravishda bajarilishi uchun ko'rib chiqilishini ta'minlaydi;

AJ ichki audit xizmatiga ichki nazoratni amalga oshirish vakolatlari, shu jumladan ustav kapitalining 50% dan ortig'i aktsiyadorlik jamiyatiga tegishli yuridik shaxslar bilan o'tkazilgan operatsiyalar;

AJ tarkibiga kiruvchi korxonalarning boshqaruv organlarida uning vakillari nomidan ovoz berish tartibini belgilaydi;

AJ aksiyadorlarining umumiy yig'ilishida ishtirok etgan shaxsga, bunday shaxs hisobidan o'zi to'ldirgan xabarnomaning nusxasini ishlash imkoniyatini taqdim etadi;

AJ ijroiya organidan amalga oshirilgan ishlar to'g'risidagi muntazam hisobotlarni va ularning biznes-rejalari bilan tasdiqlangan AJ tarkibiga kiruvchi korxonalar faoliyati

ko'rsatkichlariga erishishni talab qiladi;

AK ichki nazorat organlari (taftish komissiyasi va ichki audit xizmati) kuzatuv kengashi, aksiyadorlarning umumiy yig'ilishi, minoritar aksiyadorlar qo'mitasi (agar mavjud bo'lsa) va aksiyadorlar bilan o'zaro hamkorlik tartibini ishlab chiqadi va tasdiqlaydi.

16. AJda samarali ichki nazorat mexanizmlarini joriy etish uchun aksiyadorlarning umumiy yig'ilishi o'z ichiga olgan "ichki nazorat to'g'risidagi Nizom" ni tasdiqlaydi:

AJ ichki nazorat organlari a'zolarining tarkibi va malakasiga qo'yiladigan talablar;

ichki nazorat tizimi to'g'risidagi hisobotlarni shakllantirish tarkibi va reglamenti;

AJda ichki nazorat tizimi samaradorligini baholash uchun mustaqil professional maslahat tashkilotlarini jalb etish tartibi;

ichki nazorat organlari faoliyatini monitoring qilish mexanizmlarining tavsifi, ularning a'zolariga to'lanadigan kompensatsiya va mukofotlarni hisoblash tartibi.

17. "Ichki nazorat to'g'risidagi Nizom" AJ xodimlari, uning boshqaruv va nazorat organlari a'zolari tomonidan bajarilishi majburiy hisoblanadi.

18. AO kuzatuv kengashi to'g'risidagi Nizom talablariga muvofiq kuzatuv kengashi tarkibiga kamida bitta mustaqil a'zo (lekin uning ustavida nazarda tutilgan kuzatuv kengashi a'zolarining kamida 15%) kiradi.

19. AO kuzatuv Kengashining mustaqil a'zolari bo'lgan shaxslar bo'lishi mumkin:

(i) oxirgi 5 yil davomida AJ, uning sho " ba korxonalarida yoki filiallarida ishlamagan;

(ii) AJ aksiyadorlari, uning sho "ba korxonalari yoki sho" ba korxonalari hisoblanmaydi;

(iii) qonun hujjatlarida belgilangan eng kam ish haqining 5 ming baravaridan ortiq miqdorda tegishli shartnomaga ega bo'lgan yirik mijoz yoki yetkazib beruvchi bilan AJ, uning sho " ba korxonalari yoki affillangan korxonalari bilan bog'liq emas;

(iv) AO, uning sho " ba korxonalari yoki filiallari bilan xizmat ko'rsatish shartnomalari mavjud emas;

(v) oxirgi 5 yil ichida AO, uning sho " ba korxonalari yoki filiallarining boshqaruvchi xodimi bo'lgan yoki bo'lgan shaxsning oila a'zosi emas;

(vi) AO (yoki AO ustidan birgalikda nazoratni amalga oshiruvchi shaxslar va/yoki tashkilotlar guruhi a'zosi) nazorat qiluvchi shaxs emas);

(vii) AJ fuqarolik-huquqiy shartnomalari bilan bog'liq emas va AJning yirik aktsiyadori yoki yuqori tarmoq bo'limi (kompaniya) xodimi emas).

IV. AKSIYADORLARNING HUQUQLARI VA QONUNY MANFAATLARI AMALGA OSHIRILISHINI TA'MINLASH

20. Aksiyadorlarning huquqlari va qonuniy manfaatlari amalga oshirilishini ta'minlash uchun AJ boshqaruv va nazorat organlari:

aksiyadorlar uchun AJ saytida yozma yoki elektron so'rovlar yuborilishi mumkin bo'lgan manzillarni, shu jumladan aksiyadorlarning aloqa ma'lumotlari va bank rekvizitlarini o'zgartirish to'g'risidagi ma'lumotlarni ko'rsatib, AJ bilan muloqotni soddalashtiradi;

aksiyadorlar umumiy yig'ilishida shaxsan ishtirok eta olmaydigan aksiyadorlar, elektron pochta orqali ovoz berish imkoniyati va shartlari (elektron raqamli imzo bilan tasdiqlangan holda), shuningdek o'z vakolatlarini vakilga topshirish yoki umumiy yig'ilishni video-konferentsiya rejimida o'tkazish yo'li bilan tashkil etadi;

dividendlarni hisoblashning shaffof mexanizmini ochib beruvchi AJning dividend siyosati to'g'risidagi nizomni ishlab chiqadi;

aksiyadorlar umumiy yig'ilishi to'g'risidagi Nizomda aksiyadorlar umumiy yig'ilishi o'tkazilishidan oldin kun tartibi bo'yicha zarur ma'lumotlarni, shu jumladan kuzatuv Kengashining umumiy yig'ilish kun tartibiga doir pozitsiyasini taqdim etish nazarda tutiladi;

mustaqil ekspertlarni hisob-kitob komissiyasiga amaliy yordam ko'rsatish yoki uning vazifalarini bajarish uchun jalb qilishlari mumkin (masalan, investitsiya maslahatchisi va qimmatli qog'ozlar bozorining boshqa professional ishtirokchilari);

aksiyadorlar va investorlar bilan aloqalar uchun mas'ul bo'lgan xodim yoki bo'linmani aniqlash (tayinlash) ;

Nizomda AJ oddiy aksiyalarining kamida 1% egalariga kuzatuv kengashi majlisini chaqirishni talab qilish va kun tartibi, foyda taqsimoti, boshqaruv va nazorat organlari a'ziligiga nomzodlarga takliflar kiritish, ularni aksiyadorlarning umumiy yig'ilishi o'tkazilguniga qadar almashtirish imkoniyatini beradi;

aksiyadorlarga, shu jumladan ozchiliklarga ovoz berishda ularning birgalikdagi pozitsiyasini shakllantirish uchun aksiyadorlik bitimlarini tuzish bo'yicha alohida ichki hujjatda imkoniyat taqdim etadi;

ozchilik aksiyadorlar qo'mitasini AJ mablag'lari hisobidan (ozchilik aksiyadorlari qo'mitasini tashkil etishda) ta'minlash xarajatlarini qoplaydi);

Nizomda ozchilik aksiyadori hujjatlarni asossiz talab qilish va maxfiy

ma'lumotlardan, tijorat sirlaridan foydalanish yo'li bilan AJ boshqaruv organlari faoliyatiga to'sqinlik qilmasligi lozim;

Nizomda qo'shimcha aksiyalarni chiqarish vaqtida aksiyalarni imtiyozli sotib olish huquqi ustav kapitalidagi ulushiga mutanosib ravishda egalik qiladi;

ular tegishli ulushlardan, daromad darajasi, jinsi, irqi, dini, millati, tili, dini, ijtimoiy kelib chiqishi, shaxsiy va ijtimoiy mavqeidan qat'i nazar, barcha aktsiyadorlarga teng munosabatni ta'minlaydi;

Nizomda aksiyadorlar yillik umumiy yig'ilishining kun tartibiga takliflar berish uchun keyingi muddatni nazarda tutadi;

ijroiya organi, kuzatuv kengashi va taftish komissiyasi a'zolari, shuningdek auditorlik tashkiloti vakilining aksiyadorlarning yillik umumiy yig'ilishida ishtirok etishini ta'minlaydi;

kuzatuv kengashi to'g'risidagi Nizomda kuzatuv kengashi a'zosi o'z vazifalarini bajarishdan ozod etilishi mumkin bo'lgan shart-sharoitlar, AJ kuzatuv kengashi raisining uning majlislarini tashkil etish va o'tkazish bilan bog'liq faoliyat tartibi va funksiyalari nazarda tutiladi;

AJ aksiyadorlarining huquqlari va qonuniy manfaatlari amalga oshirilishini ta'minlashga qaratilgan boshqa zarur chora-tadbirlarni amalga oshiradi.

21. Aksiyadorlar huquqlari va qonuniy manfaatlari amalga oshirilishini ta'minlash uchun aksiyadorlarning zarur ichki hujjatlarini qabul qilib, ularda yuqoridagi tavsiyalarni aks ettiradi.

V. UZOQ MUDDATLI RIVOJLANISH STRATEGIYASI VA VAZIFALARINI ANIQLASH

22. Rivojlanish strategiyasini va uzoq istiqbolga mo'ljallangan vazifalarni aniqlash uchun AJ boshqaruv organlari:

jamiyatning strategik maqsadlari sifatida moliyaviy barqarorlikni ta'minlash, mehnat unumdorligini oshirish, mahsulotlarning raqobatbardoshligini oshirish, ishlab chiqarish, eksport va energiya samaradorligini oshirish, ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish, texnik va texnologik yangilashni amalga oshirish, aksiyalarning qiymatini oshirishga olib keladi;

aksiyadorlar umumiy yig'ilishida tarmoq o'ziga xosligi, raqobat muhitini tahlil qilish, eksport yo'nalishini ta'minlash va tegishli tarmoqlar, sohalar va hududlarni rivojlantirish

bo'yicha tasdiqlangan davlat dasturlarini amalga oshirishdan kelib chiqqan holda, 5 yildan ortiq muddatga AJni rivojlantirishning uzoq muddatli strategiyasini ishlab chiqadi va tasdiqlaydi;

keng muvaffaqiyatli SWOT, GAP tahlil qilish va boshqa yondashuvlar, maxsus dasturiy mahsulotlar va boshqalar, shu jumladan, xorijiy amaliyot boshqarish usullari, sinov qilingan ishlatiladi;

aksiyadorlar umumiy yig'ilishi tomonidan tasdiqlangan uzoq muddatli strategiya asosida aksiyadorlar umumiy yig'ilishi yoki kuzatuv Kengashining qisqa muddatli (yillik) va o'rta muddatli (5 yilgacha bo'lgan muddatga) biznes-rejalarini ishlab chiqadi va tasdiqlash (tasdiqlash) uchun kiritadi;

zarur miqdoriy va sifat mezonlarini joriy etish,

belgilangan maqsadlarga erishish monitoringini amalga oshirish imkonini beradi

AJda qabul qilingan rivojlanish rejalarining har birida.

23. Kuzatuv kengashi AO ijroiya organi, ichki nazorat organlari, AJda tashkil etilgan kollegial organlar faoliyatini muvofiqlashtiradi va zarur hollarda AO rivojlanish rejalarini ishlab chiqishni tashkil etish va ularda belgilangan maqsadlarga erishish monitoringini olib borish uchun ekspertlarni jalb qiladi.

24. AJ majburiy tartibda aksiyadorlarga (qonun hujjatlarida belgilangan hollar bundan mustasno) AJni boshqarish, raqobatbardosh mahsulotlar chiqarish va tashqi bozorlarga eksport qilishni ta'minlashda ishtirok etadigan strategik xorijiy investorlarni jalb qiladi.

VI. IJRO ETUVCHI ORGANNING AKSIYADORLAR VA INVESTORLAR BILAN SAMARALI HAMKORLIK MEXANIZMLARINI JORIY ETISH

25. Ijro etuvchi organning aksiyadorlar va investorlar bilan samarali hamkorlik mexanizmlarini joriy etish uchun AJ boshqaruv organlari:

aksiyadorlar, AJ boshqaruv va nazorat organlari a'zolari o'rtasida o'zaro ishonch, hurmat, hisobdorlik va nazorat tamoyillari asosida o'zaro hamkorlikni ta'minlaydi;

AJ mansabdor shaxslari tomonidan o'z vazifalarini professional asosda bajarish, ular tomonidan AJning qonun hujjatlari, ustavi va boshqaruv organlari qarorlaridan kelib chiqadigan barcha majburiyatlarni oqilona bajarish to'g'risidagi talabni joriy etadi;

kuzatuv kengashi a'ziligiga nomzodlarga qo'yiladigan malaka talablari, shu jumladan korporativ boshqaruv ilmiy-ta'lim markazi tomonidan berilgan ustav kapitalidagi davlat ulushi bo'lgan AJda korporativ boshqaruvchining malaka attestati mavjudligi (qonun

hujjatlarida belgilangan hollar bundan mustasno);

AJ kuzatuv kengashi huzurida tegishli masalalar bo'yicha qo'mitalar (ishchi guruhlar) tashkil etadi, shu jumladan, kuzatuv kengashi a'zolari, ijroiya organi, AJ xodimlari va jalb etilgan ekspertlar (tegishli soha mutaxassislari, tegishli oliy ta'lim muassasalari professor-o'qituvchilari va boshqalar) orasidan nizoli vaziyatlarni aniqlash va hal etish uchun);

kuzatuv kengashi majlislarini so'rov yo'li bilan, shuningdek, video-konferensiya rejimida o'tkazish hollari va tartibini tartibga soladi;

aksiyadorlar umumiy yig'ilishining raisi vakolatiga Internet tarmog'ida aksiyadorlarning umumiy yig'ilishini audio va video yozib olish va efirga uzatishga ruxsat berish masalalari kiradi;

kuzatuv kengashi, aksiyadorlar umumiy yig'ilishi, AJ ustavi va rivojlanish rejalari tomonidan qo'yilgan vazifalarni so'zsiz bajarish uchun ijro etuvchi organlar o'z vakolatlariga kiritilgan masalalarni mustaqil hal etish to'g'risidagi talabni joriy etadi;

o'quv kurslari, seminarlar va boshqa tadbirlarda ishtirok etish orqali AJ mansabdor shaxslarining malakasini oshirish;

aksiyadorlik jamiyatiga korporativ maslahatchi, kuzatuv Kengashiga hisobot beruvchi va AJ faoliyatida korporativ qonun hujjatlari talablariga rioya etilishi ustidan nazoratni amalga oshirish uchun mas'ul etib tayinlanadi;

AJning biznes tavakkalchiliklarini va ijro etuvchi organning mas'uliyatini sug'urtalaydi;

kuzatuv kengashi a'zolarining korporativ boshqaruv tizimini va AJ faoliyatining moliyaviy natijalarini mustaqil baholash natijalari bilan mukofot miqdori;

aksiyadorlar umumiy yig'ilishiga hisobot beradigan AJ boshqaruv va nazorat organlari hisobotining (hisobotining) shakli va mazmuniga qo'yiladigan talablarni belgilash, umumiy yig'ilishning davomiyligini belgilaydi;

aksiyadorlar vakili sifatida faoliyat yuritayotgan ijro etuvchi organ a'zolarining ijro etuvchi organ a'zolarini saylash masalasida ovoz berish huquqini cheklashi mumkin;

Nizomda AK odatda aksiyadorlarning navbatdagi umumiy yig'ilishini o'tkazadigan sanani nazarda tutadi.

26. Ijro etuvchi organning aksiyadorlar va investorlar bilan samarali hamkorlik mexanizmlarini joriy etish uchun AJ zarur ichki hujjatlarni qabul qilib, ularda yuqoridagi tavsiyalarni aks ettiradi.

VII. MANFAATLAR TO'QNASHUVI

27. Manfaatlarni to'qnashuvi bilan bog'liq nizoli vaziyatlarning yuzaga kelishiga va hal etilishiga yo'l qo'ymaslik maqsadida AJ manfaatlarni to'qnashuvida harakat qilish tartibi to'g'risidagi nizomni ishlab chiqadi, shu jumladan:

AJ mansabdor shaxslarining majburiyatlari;

AJ mansabdor shaxslari tomonidan harakatlar va bitimlar tuzishda, shuningdek, ular tomonidan axborotni oshkor qilishda manfaatlarni to'qnashuvi paydo bo'lishiga olib kelishi mumkin bo'lgan vaziyatlarni aniqlash;

manfaatdor nizolarning yuzaga kelishi haqida kuzatuv kengashini xabardor qilish bo'yicha AJ mansabdor shaxslarining majburiyatlari;

AJning mansabdor shaxslarining boshqaruv va boshqa yuridik shaxslarni nazorat qilish organlarida ishtirok etishi taqiq, AJ kuzatuv kengashi ruxsatisiz;

AJ mansabdor shaxslari tomonidan harakatlar va bitimlar tuzishda, shuningdek, ular tomonidan axborotni oshkor qilishda manfaatlarning yuzaga kelishi mumkin bo'lgan ziddiyatini bartaraf etish;

manfaatlarni to'qnashuvi bilan bog'liq nizolarni hal qilishning batafsil reglamenti, shu jumladan ularni hal etish uchun nomaqbul uchinchi shaxsni tayinlash yoki kuzatuv Kengashining mustaqil a'zosi (mustaqil a'zolari) ga manfaatlarni to'qnashuvini hal etish majburiyatini yuklash orqali.

28. Manfaatlarni to'qnashuvida harakat qilish tartibi to'g'risidagi Nizom aksiyadorlar umumiy yig'ilishi tomonidan tasdiqlanadi.

VIII. NAMUNAVIY TASHKILIY TUZILMANI AMALGA OSHIRISH

29. Jamiyatning namunaviy tashkiliy tuzilmasini AO ga joriy etish:

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2015-yil 24-apreldagi "aksiyadorlik jamiyatlarida korporativ boshqaruvning zamonaviy usullarini joriy etish chora-tadbirlari to'g'risida" gi PF-4720-son Farmoni bilan tasdiqlangan namunaviy tuzilmaga muvofiqligi ta'minlanmoqda»;

tashkiliy tuzilmani ishlab chiqish va joriy etishda AJ faoliyatining ko'lami, tarmoq o'ziga xosligi va yo'nalishlari hisobga olinadi;

AJning amaldagi tashkiliy tuzilmasining qonun hujjatlarida tasdiqlangan namunaviy

tuzilmaga muvofiqligini muntazam baholash tashkil etiladi;

har yili AJda boshqaruv lavozimlariga tanlov tanlovlari o'tkaziladi va xorijiy menejerlar orasidan nomzodlarning ishtirok etishi mumkin;

tanlov e'lon qilish tartib-taomillarini, uning yakunlari bo'yicha yangi, zamonaviy fikrlaydigan, zamonaviy talablarga javob beradigan yuqori malakali rahbarlarni, shuningdek, xorijiy menejerlarni tanlash, ishga yollashning xolis mezonlarini bayon etgan holda rahbar lavozimlariga tanlov tanlovi reglamenti tasdiqlanadi.

30. Kuzatuv kengashi AJ tashkiliy tuzilmasining qonun hujjatlari talablariga muvofiqligini ishlab chiqish, joriy etish va muntazam baholash ishlarini muvofiqlashtirishni ta'minlaydi.

IX. XALQARO AUDIT VA MOLİYAVIY HISOBOT STANDARTLARI ASOSIDA AXBOROTNI NASHR ETISH

31. AJda auditorlik va moliyaviy hisobotning xalqaro standartlari asosida axborotni nashr etish:

xalqaro moliyaviy hisobot standartlariga (keyingi o'rinlarda UFRS deb yuritiladi) muvofiq yillik moliyaviy hisobotni nashr etishga o'tishni ta'minlash bo'yicha ishlar AJ kuzatuv kengashi tomonidan muvofiqlashtiriladi);

taftish komissiyasi a'zolari, ichki audit xizmati, kuzatuv kengashi, AJ mas'ul mansabdor shaxslari va jalb etilgan ekspertlar (zarur hollarda) AO ning UFRSGA muvofiq moliyaviy hisobotni nashr etishga o'tish masalalari bo'yicha ishchi guruh tuziladi;

auditorlik yoki konsalting tashkilotlari UFRS va xalqaro audit standartlari asosida axborotni nashr etishga o'tish bo'yicha professional xizmatlarni ko'rsatish uchun jalb qilinadi;

auditorlik tashkiloti bilan birgalikda ishlab chiqiladi va kuzatuv Kengashining majlisida AJning UFRS va xalqaro audit standartlari asosida axborotni nashr etishga o'tish uchun bosqichma-bosqich algoritm (tadbirlar rejasi) ishlab chiqiladi;

UFRS bo'yicha o'quv kurslarida va auditning xalqaro standartlariga muvofiq audit o'tkazish va moliyaviy hisobotlarni tayyorlashda ishtirok etgan AJ xodimlari o'qitiladi;

AKning UFRS va xalqaro audit standartlari asosida axborotni nashr etishga o'tish bo'yicha tegishli chora-tadbirlar rejasida nazarda tutilgan chora-tadbirlar amalga oshiriladi;

yillik moliyaviy hisobot UFRS va xalqaro audit standartlari asosida qonun hujjatlarida belgilangan muddatlarda e'lon qilinadi.

X. KODEKS TAVSIYALARINI JORIY ETISHNI MONITORING QILISH

32. Kodeksning tavsiyalarini joriy etish monitoringini amalga oshirish maqsadida AJda korporativ boshqaruv tizimini baholashni amalga oshiradi, buning uchun mustaqil tashkilotni jalb qilish tavsiya etiladi.

33. AJda korporativ boshqaruv tizimini mustaqil baholash yiliga kamida bir marta amalga oshiriladi.

34. AJda korporativ boshqaruv tizimini mustaqil baholash AJ bilan mulkiy munosabatlar bilan bog'liq bo'lmagan tashkilot bilan tegishli shartnoma asosida amalga oshiriladi.

35. AJda korporativ boshqaruv tizimini baholashni amalga oshirish uchun mustaqil tashkilot sifatida harakat qilish mumkin:

fond birjasi;

qimmatli qog'ozlar bozorining professional ishtirokchilari;

qimmatli qog'ozlar bozorining korporativ menejeri yoki mutaxassisi tegishli sertifikatiga ega bo'lgan davlatda mutaxassis bo'lgan auditorlik tashkilotlari;

akkreditatsiya qilingan reyting agentliklari;

Korporativ boshqaruv ilmiy-ta'lim markazi;

Xususiylashtirish, raqobatni rivojlantirish va korporativ boshqaruv muammolarini tadqiq qilish markazi.

36. Korporativ boshqaruv tizimini baholash uchun mustaqil tashkilotni tanlash AJ kuzatuv kengashi qarori bilan tanlov asosida amalga oshiriladi.

37. AJda korporativ boshqaruv tizimini mustaqil baholash O'zbekiston Respublikasi Davlat raqobat qo'mitasi va korporativ boshqaruv ilmiy-ta'lim markazi tomonidan tasdiqlanadigan anketa asosida amalga oshiriladi.

38. Korporativ boshqaruv tizimini mustaqil baholash natijalari AO veb-saytida, bunday baholashni amalga oshirgan tashkilot xulosasi bilan birgalikda e'lon qilinadi.

39. Davlat va xo'jalik boshqaruvi organlari, mahalliy davlat hokimiyati organlari va davlat nomidan aksiyador sifatida faoliyat yuritayotgan boshqa davlat tashkilotlari:

AJda korporativ boshqaruv tizimini mustaqil baholash uchun mustaqil tashkilotni o'z hisobidan jalb etishga haqli;

korporativ boshqaruv tizimini mustaqil baholash natijalarini AJ boshqaruv organlarida

o'z nomidan so'zga chiqqan shaxslarga mukofot miqdorini aniqlash uchun qo'llash.

XI. YAKUNIY QOIDALAR

40. Kodeksning tavsiyalariga rioya qilmaslik davlat organlari tomonidan javobgarlik choralarini qo'llashga olib kelmaydi.

41. Aksiyadorlarning umumiy yig'ilishi Kodeksning tavsiyalariga rioya qilmaslik yoki Kodeksda nazarda tutilgan oshkor etilmagan ma'lumot uchun AJ mansabdor shaxslariga javobgarlik choralarini belgilashga haqli.

42. Kodeksning tavsiyalarini AO ga joriy etishni nazorat qilish kuzatuv kengashi tomonidan amalga oshiriladi.

Korporativ boshqaruv kodeksiga
1-ilova

Korporativ boshqaruv kodeksini tayyorlash va joriy etish bo'yicha aksiyadorlik jamiyatlariga tavsiya etilgan tadbirlar

Bosqichlar	Mavzular	Tadbirlar	Ijro muddati
1-bosqich Tayyorgarlik	AJ ijroiya organi	1. Korporativ boshqaruv kodeksini joriy etishga tayyorgarlik ko'rish bo'yicha ishchi guruh tuzish.	Korporativ boshqaruv kodeksi tasdiqlanganidan keyin bir oy ichida
	AJ ijroiya organi	2. Kuzatuv Kengashiga ichki hujjatlarni qabul qilish bo'yicha takliflar ishlab chiqish va ko'rib chiqish uchun kiritish.	Ishchi guruh tuzilgandan keyin ikki oy ichida
	AJ kuzatuv kengashi	3. Kuzatuv kengashi tomonidan ishlab chiqilgan ichki hujjatlarni tasdiqlash.	Kuzatuv Kengashiga materiallar taqdim etilgan kundan boshlab bir oy mobaynida
2-bosqich Amalga oshirish	AJ kuzatuv kengashi	1. Aksiyadorlarning umumiy yig'ilishiga korporativ boshqaruv kodeksi tavsiyalariga rioya qilish va xabar shaklini tasdiqlash masalasini kiritish.	Kuzatuv kengashi tomonidan ma'qullanganidan keyin bir oy ichida
	AJ kuzatuv kengashi	2. Aksiyadorlar umumiy yig'ilishi tomonidan korporativ boshqaruv kodeksi tavsiyalariga rioya etilishi to'g'risidagi qarorni tasdiqlash va xabar shaklini tasdiqlash.	Kuzatuv kengashi tomonidan chaqirilgan aksiyadorlarning tegishli umumiy yig'ilishida
	AJ ijroiya organi	3. Aksiyadorlar umumiy yig'ilishi tomonidan tasdiqlangan AJ faoliyatida korporativ boshqaruv kodeksining tavsiyalariga amal qilish to'g'risidagi xabarni e'lon qilish.	Aksiyadorlar umumiy yig'ilishi tomonidan tasdiqlanganidan keyin 10 kun ichida

3-bosqich Monitoring	AJ kuzatuv kengashi	1. AJda korporativ boshqaruv tizimini baholash uchun mustaqil tashkilotning tanlov tanlovini o'tkazish.	Korporativ boshqaruv tizimini baholashdan bir oy oldin
	Mustaqil tashkilot	2. AJda korporativ boshqaruv tizimini mustaqil baholash va uning natijalarini kuzatuv Kengashiga taqdim etish.	Yiliga kamida bir marta
	AJ kuzatuv kengashi	3. AJ kuzatuv kengashi yig'ilishida korporativ boshqaruv tizimini baholash natijalarini ko'rib chiqish.	Yil yakunlari bo'yicha kuzatuv Kengashining majlisida
	AJ ijroiya organi	4. AJda korporativ boshqaruv tizimini o'tkazilgan baholash natijalari bo'yicha aniqlangan kamchiliklarni bartaraf etish bo'yicha choralar ko'rish.	Kuzatuv kengashi qarori bilan belgilangan muddatlarda
	AJ kuzatuv kengashi	5. AJ aksiyadorlarining yillik umumiy yig'ilishida korporativ boshqaruv tizimini baholash natijalarini ko'rib chiqish.	Qonun hujjatlarida belgilangan muddatlarda

**Aksiyadorlik jamiyati tomonidan korporativ boshqaruv kodeksi tavsiyalarini o'z
faoliyatida qabul qilish to'g'risida hisobot shakli**

--

(aksiyadorlik jamiyatining nomi)

"_____ " AJ aksiyadorlarning umumiy yig'ilishining 20__ yil «__» _____-sonli qarori bilan jamiyat tomonidan 20__ yil «__» _____ boshlab aksiyadorlik jamiyatlari faoliyati samaradorligini oshirish va korporativ boshqaruv tizimini takomillashtirish bo'yicha komissiya Majlisining bayonnomasi bilan tasdiqlangan korporativ boshqaruv kodeksiga rioya qilish majburiyati qabul qilinganligi haqida xabar beradi.

(Aksiyadorlar umumiy yig'ilishi qaroriga muvofiq qo'shimcha ma'lumotlar)

MA'LUMOT

Aksiyadorlik jamiyatlarining samaradorligini oshirish va korporativ boshqaruv tizimini takomillashtirish bo'yicha komissiya tomonidan barcha aksiyadorlik jamiyatlarida Korporativ boshqaruv kodeksining qoidalari va tamoyillariga rioya etilishi yil davomida O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2015 yil 31 martdagi PQ-2327-sonli qarori bilan tashkil etilgan va har bir moliya asosida amalga oshiriladi. Yig'ilishda har tomonlama tahlil va aksiyadorlik jamiyatlari faoliyatini baholash bo'yicha aniq takliflar muhokama uchun taqdim etiladi. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi.

AJ ustaviga kiritiladigan qo'shimchalar loyihasi*

№	Nizom bo'limi	Qo'shimcha matn
I	Aksiyadorlar umumiy yig'ilishi	Aksiyadorlar umumiy yig'ilishining vakolatiga quyidagilar kiradi: jamiyatning joriy iqtisodiy faoliyati bilan bog'liq bitimlarni aniqlash;
		Jamiyat ovoz beruvchi aksiyalarining bir foizidan kam bo'lmagan egalari bo'lgan aksiyadorlar (aksiyadorlar) aksiyadorlarning umumiy yig'ilishi o'tkazilguniga qadar ularni almashtirish imkoniyati bilan kun tartibi, foyda taqsimoti, boshqaruv va nazorat organlari a'zoligiga nomzodlar bo'yicha takliflar kiritish huquqiga ega.
		Jamiyat ovoz beruvchi aksiyalarining kamida bir foizi jami egalari bo'lgan aksiyadorlar (aksiyador) jamiyatning moliyaviy yili tugaganidan keyin to'qson kundan kechiktirmay aksiyadorlar yillik umumiy yig'ilishining kun tartibiga savollar kiritish va jamiyatning kuzatuv kengashi va taftish komissiyasiga (taftishchilariga) nomzodlarni ko'rsatish huquqiga ega bo'lib, ularning soni ushbu organning miqdoriy tarkibidan oshmasligi kerak.
		Aksiyadorlar umumiy yig'ilishi, qoida tariqasida, har yil _____ o'tkaziladi.
2	Jamiyat kuzatuv kengashi	Kuzatuv kengashi vakolatiga quyidagilar kiradi: xayriya (homiylilik) yoki beg'araz yordam to'g'risida faqat aksiyadorlar umumiy yig'ilishi va qonun hujjatlarida belgilangan chegaralar doirasida ko'rsatish (olish) va qaror qabul qilish tartibi, shartlarini belgilash, keyinchalik ushbu tartibni aksiyadorlik jamiyatining korporativ veb-saytiga joylashtirish; tegishli masalalar bo'yicha kuzatuv kengashi huzurida qo'mitalar (ishchi guruhlar) tashkil etish;

		Jamiyat ovoz beruvchi aksiyalarining bir foizidan kam bo'lmagan jami egalari bo'lgan aksiyadorlar (aksiyador) jamiyat kuzatuv kengashi majlisini chaqirishni talab qilishga haqlidir.
3	Ijroiya organi	Aksiyadorlar vakili sifatida faoliyat yuritayotgan ijro etuvchi organ a'zolari ijro etuvchi organ a'zolarini saylash masalasida ovoz berishga haqli emas.
4	Jamiyat faoliyatini nazorat qilish	jamiyatning ichki audit xizmati ichki nazoratni amalga oshiradi, shu jumladan ustav kapitalining 50 foizidan ortig'i jamiyatga tegishli yuridik shaxslar bilan o'tkazilgan operatsiyalar;
		Jamiyatda jamiyat kuzatuv Kengashiga hisobot beruvchi va korporativ qonunchilikka rioya etilishi ustidan nazorat vazifasini bajaruvchi jamiyatning korporativ maslahatchisi lavozimi joriy etiladi.
5	Aksiyadorlarning huquq va majburiyatlari	Aksiyadorlar, shu jumladan minoritar aksiyadorlar ovoz berishda ularning birgalikdagi pozitsiyasini shakllantirish uchun aksionerlik bitimlarini tuzishga haqli.
		Ozchilik aksiyadorlari hujjatlarni asossiz talab qilish va maxfiy ma'lumotlardan, tijorat sirlaridan foydalanish orqali jamiyat boshqaruv organlari faoliyatiga to'sqinlik qilmasligi kerak.
6	Ozchilik aksiyadorlar qo'mitasi	Ozchilik aksiyadorlar qo'mitasini saqlash xarajatlari AJ mablag'lari hisobidan qoplanadi (minoritar aksiyadorlar qo'mitasini tashkil etishda).

7	Ustav kapitalini oshirish	Jamiyat tomonidan pul mablag'lari bilan to'lanadigan aksiyalarga aylantiriladigan aktsiyalar va emissiyaviy qimmatli qog'ozlarni joylashtirishda ovoz beruvchi aksiyalarning egalari - aksiyadorlar ularni ushbu turdagi aktsiyalar soniga mutanosib miqdorda sotib olish huquqiga ega.
---	---------------------------	---

* - ushbu qo'shimchalar loyihasi korporativ boshqaruv kodeksining asosiy tavsiyalarini aks ettiradi. Shu bilan birga, tarmoq o'ziga xosligi va faoliyatning o'ziga xos xususiyatlaridan kelib chiqqan holda, aksiyadorlik jamiyatlari unga o'zgartish va qo'shimchalar kiritishlari mumkin.